

Î N C H E I E R E

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele APLP nr.54/39 împotriva Irinei Zaharcenco și Ecaterinei Zaharcenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 aprilie 2018, SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr.54/39 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Zaharcenco și Ecaterinei Zaharcenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse a indicat că, în baza contractului de livrare-utilizare a energiei termice, apă caldă nr. 5107 din 01 iunie 2006, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire – SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău, succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) și APLP nr. 54/39, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la data de 01 ianuarie 2019, datoria la consumul de energie termică constituie suma de 11.637.223,78 lei, devenind astfel debitorul SA „Termoelectrica”. Urmare a consumului de energie termică, APLP nr. 54/39 a prestat, la rândul său, servicii de gospodărie comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor (bonurilor de plată) primite.

În caz de neachitare de către consumatori a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, APLP nr. 54/39 este în drept să-i acționeze pe aceștia în judecată pentru încasarea datoriei, ba chiar și obligația de a o face, în vederea stingerii creanței sale față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către subconsumatorii restanți.

La caz, APLP nr. 54/39 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a acționat nici pârâții Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco în vederea încasării datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 20507,86 lei acumulată în perioada noiembrie 2012-martie 2019.

Pe cale de consecință, SA „Termoelectrica” a înaintat prezenta acțiune.

A relatat că, potrivit informației din registrul bunurilor imobile, în calitate de proprietari ai apartamentului XXXXX sunt înregistrate Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco.

În baza contului deschis la APLP nr. 54/39 pe numele pârâților, ultimii au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Potrivit informației privind situația despre achitarea pentru energia termică, pârâții – domiciliați în apartamentul XXXXX în perioada noiembrie 2012- martie 2019 au acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 20.507,86 lei.

Întrucât consumatorii finali nu au întreprins nici o acțiune în vederea stingerii datoriei pentru energie termică, societatea reclamantă a înaintat prezenta acțiune prin care solicită: încasarea, în mod solidar, din contul Irinei Zaharcenco și Ecaterinei Zaharcenco în beneficiul APLP nr. 54/39 datoria pentru consumul energiei termice în sumă 20.507,86 lei, acumulată pentru perioada noiembrie 2012-martie 2019; precum și încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul SA „Termoelectrica” a taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată suportate în legătură cu înaintarea acțiunii în judecată.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat, în mod solidar, de la Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco în beneficiul APLP nr.54/39 datoria în mărime de 6.111,36 lei, neachitată în perioada din 26 aprilie 2016 – martie 2019. S-a încasat de la Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco în beneficiul SA “Termoelectrica” taxa de stat, proporțional pretențiilor admise, în mărime de 183,34 lei. În rest, cerințele s-au respins ca fiind tardive.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco, s-a menținut hotărârea din 21 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sînt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

Potrivit pct. 17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Potrivit pct. 18 din Regulament, achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva. În cazul în care plata se achită direct furnizorilor prestatorilor de servicii și gestionarilor, casele lor trebuie să fie înzestrate cu aparate de casă cu memorie fiscală.

Conform art. 892 din Codul civil (în vigoare la depunerea prezentei acțiuni), creditorul a cărui creanță este certă, lichidă și exigibilă poate, în numele debitorului său și independent de voința acestuia, exercita drepturile și acțiunile acestuia în cazul în care debitorul, în dauna creditorului, refuză sau omite să le exercite. Creditorul nu poate exercita drepturile și acțiunile care sînt exclusiv personale ale debitorului. Creanța trebuie să fie lichidă și exigibilă cel tîrziu la momentul examinării acțiunii. Astfel, acțiunea oblică este cea acțiune în justiție, prin care creditorul chirografar exercită în numele debitorului său acele drepturi și acțiuni patrimoniale neexercitate de către acesta din urmă. Reclamant în acțiune oblică este debitorul care ezită să se adreseze în justiție pentru apărarea propriilor drepturi, și asta din considerentul că hotărîrea judecătorească, indiferent de faptul care va fi ea, îi va fi opozabilă. Creditorul în acțiunea oblică este un reclamant procesual, care sesizează instanța potrivit art.73 Codul de procedură civilă, întrucît nu pretinde apărarea imediată și nemijlocită a unui drept propriu, dar acționează din nume propriu în interesele altei persoane. El pretinde de la terțul pîrît exercitarea coercitivă a unor obligații față de debitorul său. Astfel, dreptul de a sesiza instanța cu o acțiune oblică îl are creditorul, iar calitatea procesuală pasivă aparține terței persoane împotriva căreia trebuie introdusă acțiunea către debitor. La înaintarea prezentei acțiuni oblice, SA „Termoelectrica” a motivat dreptul său de exercitare a drepturilor și acțiunilor în numele APLP nr. 54/39, dat fiind faptul deținerii calității de creditor al ultimului.

Instanța de apel a declarat că cu referire la criticile apelanților, în ceea ce privește faptul că reclamantul SA „Termoelectrica” nu a prezentat careva acte ce ar justifica înaintarea acțiunii oblice în numele APLP nr.54/39, le-a respins ca fiind neîntemeiate, reieșind din faptul că actele cauzei atestă că datoria APLP nr.54/39 față de furnizor s-a format în baza contractului de livrare a energiei termice, apă caldă nr. 5107 din 01 iunie 2006, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire – SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău, succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) – în calitate de furnizor, și APLP nr. 54/39 – în calitate de consumator, furnizorul și-a asumat obligația de asigurare a livrării energiei termice în apă caldă consumatorului la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță (pct. 1.1 din contract); iar consumatorul și-a asumat obligația de a achita plata pentru utilizarea energiei termice furnizate, condițiile de plată fiind convenite prin cap. 4 din contract (f.d. 6).

Instanța de apel a mai indicat că nu a fost efectuată în termen verificarea metrologică a contorului, iar în lipsa indicilor preluați de la contor, furnizorul a calculat plățile pentru apa caldă conform legislației, prin urmare apartamentul XXXXX fiind considerat necontorizat.

În acest sens, instalarea de către apelanți a sistemului autonom de încălzire nu se poate califica ca o deconectare de la sistemul centralizat de alimentare cu apă caldă menajeră, situație în care au obligația de a verifica la timp contoarele pentru apă, precum și obligația de a înscrie lunar indicii de pe contoare în documentul de plată.

Astfel, deconectarea individuală a apartamentului de la sistemul de alimentare cu apă caldă menajeră, ce poate fi realizată în conformitate cu pct. 6 din Anexa nr. 6 a Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, aceasta a fost efectuată numai în luna ianuarie 2018, respectiv din acel moment nu s-a mai înregistrat careva calcul pentru apa caldă, plățile pentru apa caldă pînă la această dată fiind valabile.

La 29 septembrie 2020 Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului, mai mult ca atât instanța de apel a examinat superficial cauza și nu și-a motivat soluția sa.

Au relatat că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art.51 alin.(3) și (4) a Legii nr.75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe. Mai mult ca atât au fost ignorate prevederile art.239 Cod de procedură civilă și art.892 Cod civil.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces decizia din 24 iunie 2020, la data de 21 iulie 2020, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării deciziei recurate. Astfel cererea de recurs declarată la 29 septembrie 2020 de către Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 17 octombrie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.148), iar potrivit avizelor de recepție recursul a fost recepționat de către SA „Termoelectrica” și APLP nr. 54/39 (f.d.149-150).

Până la data examinării recursului referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Irina Zaharcenco și Ecaterina Zaharcenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru